

รูปแบบการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

Child Development Pattern Through Integrative Socialization Process in Roi-et Province Area

อรุณญา อินอ่อน / Arunya Inon

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakam University, Thailand

E-mail: ainon159@gmail.com

สมเกียรติ เกียรติเจริญ / Somkiat Kiatcharoen

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakam University, Thailand

E-mail: wsutthisai@hotmail.com

รังสรรค์ อินจันทน์ / Rungsun Injun

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, Faculty of Political Science and Public Administration, Rajabhat Mahasarakam University, Thailand

E-mail: rungsun_injun@hotmail.com

ประวัติบทความ

ได้รับบทความ 2 เมษายน 2562 แก้ไข 28 เมษายน 2562 ตีพิมพ์ 30 กันยายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม 2) ระดับการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม 3) ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาเด็ก และ 4) สร้างและยืนยันรูปแบบการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างการวิจัย 2 กลุ่ม ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา 399 ตัวอย่าง จากการคำนวณด้วยสูตรของ Yamane ใช้การสุ่มแบบง่าย และตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ครูผู้สอน และกลุ่มอื่นๆ จำนวน 40 คน ใช้การสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .911 สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมและการพัฒนาเด็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มี 5 ตัวแปร คือ ปัจจัยสถานศึกษา ปัจจัยศาสนา/ตัวแทน ปัจจัยสื่อมวลชน ปัจจัยการลงโทษ และปัจจัยการอบรมเลี้ยงดู ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้ยืนยันรูปแบบและเห็นว่รูปแบบการพัฒนาฯ ควรประกอบด้วยปัจจัยทั้ง 5 ตัวแปร ข้อเสนอแนะพบว่าควรพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม โดยเริ่มจากการสร้างความทัดเทียมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมระหว่างชุมชน สถานศึกษา ศาสนา/ตัวแทน และผู้ปกครอง

คำสำคัญ: การพัฒนาเด็ก, กระบวนการ, การขัดเกลาทางสังคม

Abstract

This study aimed to study 1) the socialization process factor level, 2) the child development through the socialization process level, 3) the socialization process factor which affects the child development and 4) create and confirm the child development pattern through the integrative socialization process in Roi-et Province area. Research samples were 2 groups; Education personnel, 399 samples, sized by Yamane's formulation and obtained through simple random sampling, Education administrators, parents, teachers and other groups representatives, 40 subjects, obtained through specific sampling. Instruments used was a questionnaire with reliability of .911. Statistics in analyzing the quantitative data were; Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, Pearson's Correlation and Multiple Linear Regression Analysis at the statistic significant level of .05. Results found that socialization process factor and child development through socialization process in overall, was in high level. Socialization process factor which statistically affect the child development in Roi-et Province at .05 level were 5 factors; School factor, Religion factor, Media factor, Punishment factor and Raising factor. Creation and confirmation of the child development pattern through integrative socialization process in Roi-et Province area found that all informants had consensus in confirming the quantitative results and had consistency that the development pattern should be consisted of 5 factors with further suggestion that should urgently promote and develop children through the integrative socialization process by creating social equity first, then support activity participation between community, school, religious/representatives and family parents.

Keywords: Child development, Process, Socialization

บทนำ

แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และวางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนา คือ 1) ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล 2) ยุทธศาสตร์ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา 3) ยุทธศาสตร์ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ 4) ยุทธศาสตร์ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตที่มุ่งหวังให้การบริการการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่ม ทุกวัยในระดับที่เหมาะสมกับสภาพบริบทและสภาพพื้นที่ 5) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา และ 6) ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มุ่งหวังให้มีการใช้ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรได้อย่างคุ้มค่า ไม่เกิดการสูญเปล่าและมีความคล่องตัว (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ในศตวรรษที่ 21 การเตรียมความพร้อมของกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต มุ่งเน้นที่การพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ที่มีความแข็งแรงสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย ใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้เหมาะสมตามช่วงวัยและพัฒนาการของเด็ก ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เด็กได้ค้นพบตนเอง รู้ความต้องการความถนัด และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างแท้จริง รวมทั้งการเป็นผู้ที่ตระหนักถึงถึงสิทธิ บทบาท และความรับผิดชอบในหน้าที่ที่พึงต้องปฏิบัติ มีความตื่นตัวต่อปัญหาสังคม มีความคิดสร้างสรรค์เหมาะสมตามช่วงวัยและพัฒนาการของเด็ก (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, 2561) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในปัจจุบัน รวมถึงถึงความเจริญทางด้านวัตถุและเทคโนโลยี ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของสังคมชนบทมากขึ้น ทำให้เกิดความ เป็นสังคมเมืองมากยิ่งขึ้น จนส่งผลต่อความสัมพันธ์และรูปแบบการดำเนินชีวิตมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ความแตกต่าง หลากหลายทางวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศได้มีการเชื่อมโยงเข้ามาในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดและส่งผลกระทบโดยตรงกับเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ดังนั้น การจะพัฒนาเด็กให้สามารถปรับตัว เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน

กับคนอื่นๆ ในสังคมได้อย่างราบรื่นได้นั้น จำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม จิตใจ การฝึกให้เด็กมีวินัยใฝ่เรียนรู้ มีจิตสาธารณะ และมีความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับพัฒนาการของเด็ก โดยอาศัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (กระทรวงพัฒนาความมั่นคงมนุษย์, 2560) จากความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเป็นการจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงรูปแบบการพัฒนาร่างกายของเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาของสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำผลการวิจัยไปสู่การ พัฒนาเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด และพื้นที่อื่นๆ ซึ่งมีสภาพบริบทใกล้เคียงกันต่อไป

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด 3) เพื่อศึกษากระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด และ 4) สร้างรูปแบบการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการขัดเกลาทางสังคม หมายถึงกระบวนการที่ช่วยให้มนุษย์ซึ่งเป็นสัตว์สังคมเกิดการตั้งทางตรง และทางอ้อม เพื่อให้ยอมรับระเบียบ กฎเกณฑ์ ความประพฤติ และค่านิยมต่างๆ เพื่อให้มนุษย์พ้นสภาพสัญชาตญาณเดิม ประกอบด้วย 8 ปัจจัยดังนี้ 1) ปัจจัยด้านครอบครัว ตามทฤษฎีครอบครัวของ OECD (2014), Goldenberg (2004) และ Beavers & Hampson (2000) ซึ่งสรุปได้ว่า ครอบครัวหมายถึง สถาบันย่อยในสังคม ประกอบด้วยกลุ่มบุคคล ตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มีความผูกพันกันทางอารมณ์ และจิตใจ และมีการดูแลกันทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก และเศรษฐกิจ 2) ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน ตามทฤษฎีกลุ่มเพื่อนของ OECD (2014), Miller et al. (2000) และ Kelly (2001) ซึ่งสรุปได้ว่าหมายถึงกลุ่มเด็กที่มีอายุระดับใกล้เคียงกันโดยอาจจะรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อนธรรมดาจนถึงชมรม สมาคมที่เด็กสนใจ เช่น เพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อนในชุมชน ชมรมบาสเก็ตบอลของโรงเรียน 3) ปัจจัยด้านสถานศึกษา ตามแนวคิดของ David, et al. (2018); OECD (2014); Harris (2002) ซึ่งสรุปได้ว่าหมายถึงสถานที่ ที่ตั้งขึ้นเพื่อให้เกิดการศึกษาและฝึกอบรมซึ่งสถานศึกษามีชื่อเรียกต่างๆ กัน เช่น โรงเรียน และสถาบันการศึกษาต่างๆ ซึ่งมีส่วนช่วยให้เด็กเกิดเรียนรู้และพัฒนาตนเอง 4) ปัจจัยด้านศาสนา/ตัวแทนศาสนา ตามแนวคิดของ พระภวนาภิรักษ์คุณ (เผด็จ ทตตชิว) (2555) และ พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธิ์ ปยุตโต) (2554) ซึ่งสรุปได้ว่าหมายถึงบทบาทของพระพุทธศาสนาต่อสังคม คือเป็นแหล่งให้ความรู้และการศึกษาแก่คนในสังคม ทำให้สังคมมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม ด้วยการสอนคนให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือกัน และเป็นกลไกในการควบคุมระเบียบสังคม ทำให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้าและมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อีกทั้งยังจัดให้เป็นแหล่งรวมและพึ่งพาใจ ให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านต่างๆ 5) ปัจจัยด้านสื่อมวลชน ตามทฤษฎีการรับรู้ของ Kaefe & Neuman (2018) และ Common Sense Media (2013) ซึ่งสรุปได้ว่าหมายถึงสื่อที่สามารถกระจายข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่งหรือจากองค์กรหนึ่งไปยังมวลชนจำนวนมาก โดยเฉพาะประชาชนทั้งประเทศหรือทั่วโลกในเวลาอันรวดเร็วได้แก่ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ การเผยแพร่ในสื่อมวลชนส่วนหนึ่งต้องจ่ายเงินเพื่อซื้อเวลา ซื้อพื้นที่ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร อย่างไรก็ตาม หากมีเรื่องราวที่น่าสนใจแก่การเผยแพร่ หรือบังคับโดยข้อกฎหมาย ก็สามารถซื้อสื่อมวลชนแบบให้เปล่าได้ 6) ปัจจัยด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ตามทฤษฎีการเป็นแบบอย่างของ Ruiz-Goikoetxea, Cortese & Aznarez-Sanado (2018), OECD (2014) และ Common Sense Media (2013) ซึ่งสรุปได้ว่าหมายถึงการ

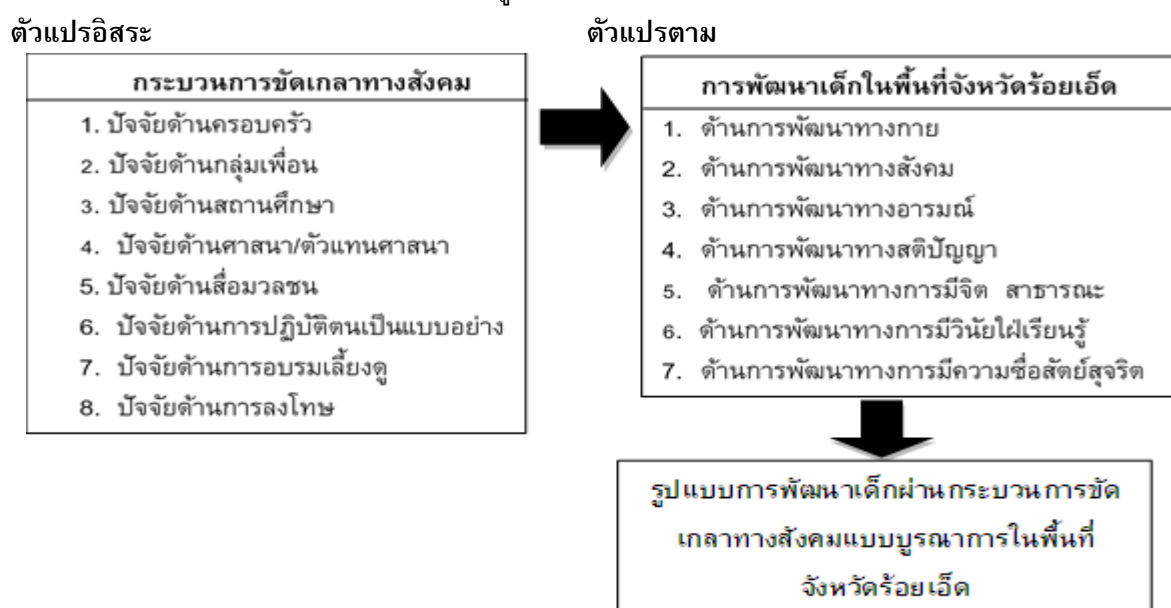
แสดงออก การประพุดและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสม สม่่าเสมอทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง 7) ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ตามทฤษฎีพัฒนาการ ครอบครัวยของ Wiener, et al. (2019) และ Bailey & Owens (2004) ซึ่งสรุปได้ว่าหมายถึงการที่บิดามารดาหรือ ผู้ปกครอง ปฏิบัติดีต่อเด็กทั้งทางวาจา และการกระทำด้วยความรัก เอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือดูแลทั้งด้านร่างกายและ จิตใจ ตลอดจนการอบรม สั่งสอน การอบรมกล่อมเกลापพฤติกรรมต่างๆ และ 8) ปัจจัยด้านการลงโทษ ตามทฤษฎีของ World Health Organization (2018) และ OECD (2014) ซึ่งสรุปได้ว่าหมายถึงการกระทำในสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา หรือ งดเว้นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาของบุคคล ภายหลังที่บุคคลนั้นได้แสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เพื่อเป็นการลดหรือหยุด พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้น

การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับตัวแปรตาม

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การพัฒนาเด็กโดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม โดยการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กับกระบวนการขัดเกลาทางสังคม และพัฒนาการของเด็ก ตลอดจนองค์ประกอบในการวัดพัฒนาการของเด็กในด้าน ต่างๆ จากแนวคิดและทฤษฎีกระบวนการขัดเกลาทางสังคม และการพัฒนาเด็กตามแนวคิดของ Shtulman, Neal & Lindquist (2016), Jose & Brewer (2014), OECD (2014), Apperly, Warren, Andrews, Grant & Todd (2011), Richert, Shawber, Hoffman, & Taylor (2009), Piaget (2004), กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2560) และ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2554) ผู้วิจัยพบว่าการพัฒนาเด็กหมายถึง กระบวนการที่ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงที่ดี ให้เกิดขึ้นกับตัวเด็กอย่างต่อเนื่อง ทั้งโครงสร้างของร่างกาย และพฤติกรรมที่แสดงออก และสามารถ สังเกตเห็นลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกได้ชัดเจน ซึ่งสามารถวัดได้จากองค์ประกอบจำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้าน การพัฒนาทางกาย ด้านการพัฒนาทางสังคม ด้านการพัฒนาทางอารมณ์หรือจิตใจ ด้านการพัฒนาทางสติปัญญา ด้าน การพัฒนาทางการมีจิตสาธารณะหรือมีน้ำใจ ด้านการพัฒนาทางการมีวินัยใฝ่เรียนรู้ และด้านการพัฒนาทางการมี ความซื่อสัตย์ สุจริต (Shtulman, Neal & Lindquist, 2016; Jose & Brewer, 2014; OECD, 2014; Apperly, Warren, Andrews, Grant & Todd, 2011; Richert, Shawber, Hoffman, & Taylor, 2009; Piaget, 2004; กระทรวงพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2560; เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2554)

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้ ดังภาพที่ 1 นี้

วิธีการวิจัย

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ และบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา 38 ค (2) จำนวน 203 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 792 คน ข้าราชการจำนวน 6,762 คน และผู้ปกครองจำนวน 82,037 คน รวมจำนวน 89,794 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 399 คน และได้มาโดยการแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน และใช้การสุ่มแบบง่าย ส่วนกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ตัวแทนผู้บริหารการศึกษา จำนวน 5 คน ตัวแทนผู้ปกครองจำนวน 5 คน ตัวแทนครูผู้สอน จำนวน 5 คน และตัวแทนกลุ่มอื่นๆ จำนวน 5 คน รวม 20 คน ใช้การเลือกแบบเจาะจง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .91 ตามสูตรคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (1987) ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ 1.1) เพศ 1.2) อายุ และ 1.3) ระดับการศึกษา 2) ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในการพัฒนาเด็กพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทั้ง 8 ปัจจัย ได้แก่ 2.1 ปัจจัยครอบครัว 2.2 ปัจจัยกลุ่มเพื่อน 2.3 ปัจจัยสถานศึกษา 2.4. ปัจจัยศาสนา/ตัวแทนศาสนา 2.5 ปัจจัยสื่อมวลชน 2.6 ปัจจัยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง 2.7 ปัจจัยการอบรมเลี้ยงดู และ 2.8 ปัจจัยการลงโทษ รวม 55 ข้อ และ 3) การพัฒนาเด็กแบบบูรณาการ ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 3.1) ด้านการพัฒนาทางกาย 3.2) ด้านการพัฒนาทางสังคม 3.3) ด้านการพัฒนาทางอารมณ์หรือจิตใจ 3.4) ด้านการพัฒนาทางสติปัญญา 3.5) ด้านการพัฒนาทางการมีจิตสาธารณะหรือมีน้ำใจ 3.6) ด้านการพัฒนาทางการมีวินัยใฝ่เรียนรู้ และ 3.7) ด้านการพัฒนาทางการมีความซื่อสัตย์ สุจริต รวม 48 ข้อ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง ประกอบด้วยข้อคำถามรวม 6 ข้อคำถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยมีสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง ด้วยวิธี Stepwise Method กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการตีความหมาย และการจัดกลุ่มข้อความ/ข้อสนเทศที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยที่ได้รับจากการวิจัยเชิงปริมาณมาทำการสังเคราะห์ และดำเนินการสร้างรูปแบบการพัฒนาเด็กโดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด จากนั้นผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบการพัฒนาเด็กโดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดไปดำเนินการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทั้ง 20 คน เพื่อยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาเด็กโดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด ตลอดจนการรวบรวมข้อสนเทศต่างๆ ที่เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กโดยผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม 399 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 217 คน (ร้อยละ 54.40) รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 182 คน (ร้อยละ 45.60) ส่วนใหญ่อายุ 31-40 ปี จำนวน 136 คน (ร้อยละ 34.10)

รองลงมาคืออายุ 41-50 ปี จำนวน 124 คน (ร้อยละ 31.10) การศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า จำนวน 123 คน (ร้อยละ 30.80) รองลงมาคือปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 81 คน (ร้อยละ 20.30)

ระดับปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

ระดับกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการฯ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่าระดับปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการอยู่ในระดับมากทุกปัจจัยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ปัจจัยด้านครอบครัว ($\bar{X} = 4.18$) ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน ($\bar{X} = 4.10$) ปัจจัยด้านการลงโทษ ($\bar{X} = 4.09$) ปัจจัยด้านสื่อมวลชน ($\bar{X} = 4.08$) ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ($\bar{X} = 4.07$) ปัจจัยด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ($\bar{X} = 4.05$) ปัจจัยด้านศาสนา/ตัวแทนศาสนา ($\bar{X} = 4.04$) และปัจจัยด้านสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.03$)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการฯ

ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ปัจจัยด้านครอบครัว	4.18	0.34	มาก	1
2. ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน	4.10	0.38	มาก	2
3. ปัจจัยด้านสถานศึกษา	4.03	0.37	มาก	8
4. ปัจจัยด้านศาสนา/ตัวแทนศาสนา	4.04	0.38	มาก	7
5. ปัจจัยด้านสื่อมวลชน	4.08	0.35	มาก	4
6. ปัจจัยด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง	4.05	0.36	มาก	6
7. ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู	4.07	0.40	มาก	5
8. ปัจจัยด้านการลงโทษ	4.09	0.40	มาก	3
โดยรวม	4.08	0.31	มาก	

ระดับการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

ระดับการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการฯ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าระดับการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการพัฒนาทางการมีความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 4.16$) รองลงมาคือการพัฒนาทางอารมณ์ ($\bar{X} = 4.09$) การพัฒนาทางการมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.08$) การพัฒนาทางกาย ($\bar{X} = 4.06$) การพัฒนาทางสังคม ($\bar{X} = 4.04$) การพัฒนาทางสติปัญญา ($\bar{X} = 3.91$) และการพัฒนาจิตสาธารณะ ($\bar{X} = 3.88$) ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมฯ

ระดับการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมฯ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาทางกาย	4.06	0.36	มาก	4
2. ด้านการพัฒนาทางสังคม	4.04	0.34	มาก	5
3. ด้านการพัฒนาทางอารมณ์	4.09	0.33	มาก	2
4. ด้านการพัฒนาทางสติปัญญา	3.91	0.32	มาก	6
5. ด้านการพัฒนาทางการมีจิตสาธารณะ	3.88	0.31	มาก	7
6. ด้านการพัฒนาทางการมีวินัย ใฝ่เรียนรู้	4.08	0.33	มาก	3
7. ด้านการพัฒนาทางการมีความซื่อสัตย์ สุจริต	4.16	0.32	มาก	1
โดยรวม	4.03	0.23	มาก	

ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

จากการวิเคราะห์ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวม (Y) โดยใช้การวิเคราะห์แบบคัตตัวแปรเข้าไปในสมการที่ละตัวแปร (Stepwise Method) พบว่า ปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้ง 8 ตัวแปร มีความสัมพันธ์พหุคูณกับการพัฒนาเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวม (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมากเท่ากับ .852 ($R = .852$) และสามารถอธิบายการผันแปรหรือการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวม (Y) ได้อย่างถูกต้องร้อยละ 76.50 ($R^2 = .765$) โดยปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวม (Y) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 5 ปัจจัย โดยเมื่อนำตัวแปรปัจจัยทั้งหมดเข้าสู่สมการถดถอยพบว่าตัวแปรอิสระทั้ง 8 ปัจจัยมีการเรียงลำดับเข้าสู่สมการถดถอยก่อน-หลัง ซึ่งเรียงตามลำดับตามสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Coefficient) จากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ปัจจัยด้านสถานศึกษา (X_3 Beta = .389) ปัจจัยด้านศาสนา/ตัวแทนศาสนา (X_4 Beta = .232) ปัจจัยด้านสื่อมวลชน (X_5 Beta = .140) ปัจจัยด้านการลงโทษ (X_8 Beta = .157) และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู (X_7 Beta = .081) ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านศาสนา/ตัวแทนศาสนา ปัจจัยด้านสื่อมวลชน ปัจจัยด้านการลงโทษ และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู มีการเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะทำให้การพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized) เปลี่ยนแปลงไป .389, .232, .140, .157 และ .081 หน่วยในทิศทางเดียวกันตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลการดำเนินงานตามมาตรการลดอันตรายจากยาเสพติดของประเทศไทย

ตัวแปร	Regression Coefficient					
	b	β	b	β	t	Sig
ปัจจัยด้านครอบครัว (X1)	.006	.008	-	-	-	-
ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน (X2)	.009	.015	-	-	-	-
ปัจจัยด้านสถานศึกษา (X3)	.235	.378	.242 (1)	.389	9.890	.000 **
ปัจจัยด้านศาสนา/ตัวแทน (X4)	.136	.223	.141 (2)	.232	5.739	.000 **
ปัจจัยด้านสื่อมวลชน (X5)	.077	.118	.091 (3)	.140	3.454	.001 **
ปัจจัยด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง (X6)	.028	.045	-	-	-	-
ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู (X7)	.046	.069	.054 (5)	.081	1.995	.047 *
ปัจจัยด้านการลงโทษ (X8)	.086	.150	.090 (4)	.157	3.841	.000 *
Constant / Multiple R / Adjusted R²	1.505 / .875 / .760		1.527 / .874 / .761			
F / R² Change / R²	158.941 / .765 / .765		254.866 / .002 / .764			

ทั้งนี้ ผลการทดสอบภาวะ Multicollinearity ด้วยค่า VIF ซึ่งเป็นข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอย พบว่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยนี้มีค่า VIF ในแต่ละตัวแปรดังนี้ ปัจจัยครอบครัว (VIF = 0.231), ปัจจัยกลุ่มเพื่อน (VIF = 0.403), ปัจจัยสถานศึกษา (VIF = 0.398), ปัจจัยศาสนา/ตัวแทนศาสนา (VIF = 0.577), ปัจจัยด้านสื่อมวลชน (VIF = 0.581), ปัจจัยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง (VIF = 0.586), ปัจจัยการอบรมเลี้ยงดู (VIF = 0.452), และปัจจัยการลงโทษ (VIF = 0.413) ซึ่งไม่พบว่ามีตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัยนี้ตัวแปรที่มีค่า VIF > 10 ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลง

เบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอย ทั้งนี้ จากตารางที่ 3 พบว่า สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ (b) และสมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) มีดังนี้ $\hat{Y} = .527 + .242X_3 + .141X_4 + .091X_5 + .090X_8 + .054X_7$

$$\hat{Z} = .389Z_3 + .232Z_4 + .140Z_5 + .157Z_8 + .081Z_7$$

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งสิ้น จำนวน 20 คน ได้ทำการสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด โดยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกท่านได้ยืนยันผลการวิจัยปริมาณและเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดจากผลการวิจัยเชิงปริมาณในระยะที่ 1 มีจำนวน 5 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านสถานศึกษา ปัจจัยด้านศาสนา/ตัวแทนศาสนา ปัจจัยด้านการลงโทษ ปัจจัยด้านสื่อมวลชน และปัจจัยด้านการอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดู โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นดังนี้

1. กระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการด้านครอบครัว มีผลอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ยืนยันผลการวิจัยดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่าครอบครัวมีอิทธิพลต่อการขัดเกลาการพัฒนาร่างกายให้สมบูรณ์ เช่น การเจริญเติบโตตามวัย สุขภาพพลานามัยที่ดี และครอบครัวมีอิทธิพลต่อการขัดเกลาการพัฒนาร่างกายให้สมบูรณ์ เช่น การรู้จักถึงแก่นสาระสำคัญในการใช้ชีวิต การตัดสินใจ การให้เหตุผล ระดับความรู้ความสามารถ เป็นต้น และครอบครัวมีอิทธิพลต่อการขัดเกลา การพัฒนาเด็กให้มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ เช่น การที่ครอบครัวมีส่วนช่วยสร้างวินัยให้กับเด็ก ส่งเสริมสนับสนุนให้รักการเรียนรู้ตลอดเวลา เป็นต้น

2. กระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการด้านกลุ่มเพื่อน มีผลอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ยืนยันผลการวิจัยดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า กลุ่มเพื่อนมีส่วนช่วยขัดเกลาการพัฒนาร่างกายให้มีความซื่อสัตย์ สุจริตที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาเด็ก เช่น การไม่ลักเล็ก-ขโมยน้อย การไม่โกหก เป็นต้น และกลุ่มเพื่อนมีส่วนช่วยขัดเกลาการพัฒนาร่างกายให้มีความซื่อสัตย์ สุจริตที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาเด็ก เช่น การไม่ลักเล็ก-ขโมยน้อย การไม่โกหก เป็นต้น และกลุ่มเพื่อนมีส่วนช่วยขัดเกลาการพัฒนาร่างกายให้มีความซื่อสัตย์ สุจริตที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาเด็ก เช่น การไม่ลักเล็ก-ขโมยน้อย การไม่โกหก เป็นต้น

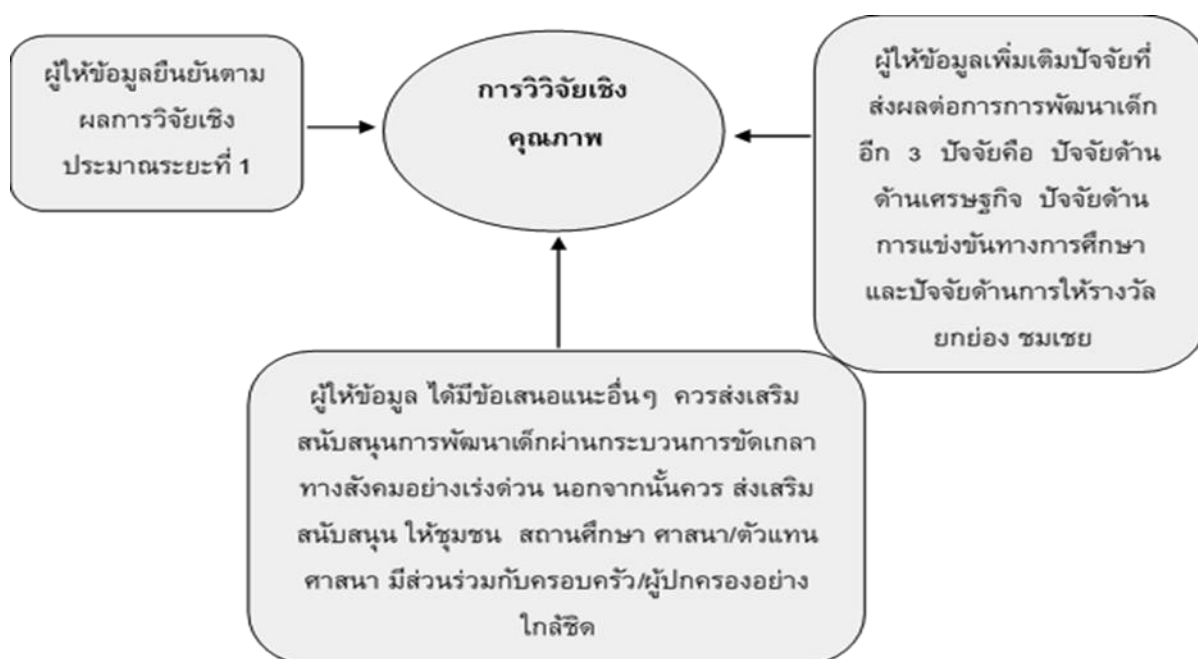
3. กระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการด้านสถานศึกษา มีผลอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ยืนยันผลการวิจัยดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า สถานศึกษามีอิทธิพลต่อการขัดเกลา การพัฒนาเด็กให้มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ เช่น การที่สถานศึกษามีส่วนช่วยสร้างวินัยให้กับเด็ก ส่งเสริมสนับสนุนให้รักการเรียนรู้ตลอดเวลา เป็นต้น และสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการขัดเกลาการพัฒนาร่างกายให้สมบูรณ์ เช่น สุขภาพร่างกายแข็งแรง และการเจริญเติบโตตามวัย

4. กระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการด้านศาสนา /ตัวแทนศาสนา มีผลอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ยืนยันผลการวิจัยดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า ศาสนา /ตัวแทนศาสนาสามารถขัดเกลาการพัฒนาร่างกายให้มีความซื่อสัตย์ สุจริตที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาเด็ก เช่น การไม่ลักเล็ก-ขโมยน้อย การไม่โกหก เป็นต้น สามารถขัดเกลาการพัฒนาร่างกายให้มีความซื่อสัตย์ สุจริตที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาเด็ก เช่น การไม่ลักเล็ก-ขโมยน้อย การไม่โกหก เป็นต้น สามารถขัดเกลาการพัฒนาร่างกายให้มีความซื่อสัตย์ สุจริตที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาเด็ก เช่น การไม่ลักเล็ก-ขโมยน้อย การไม่โกหก เป็นต้น

5. กระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการด้านสื่อมวลชน ผลอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ยืนยันผลการวิจัยดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า สื่อมวลชนสามารถขัดเกลาการพัฒนาร่างกายให้มีความซื่อสัตย์ สุจริตที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาเด็ก เช่น การไม่ลักเล็ก-ขโมยน้อย การไม่โกหก เป็นต้น และสื่อมวลชนมีผลในขัดเกลาการพัฒนาร่างกายให้มีความซื่อสัตย์ สุจริตที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาเด็ก เช่น การไม่ลักเล็ก-ขโมยน้อย การไม่โกหก เป็นต้น และสื่อมวลชนมีผลในขัดเกลาการพัฒนาร่างกายให้มีความซื่อสัตย์ สุจริตที่เกิดขึ้นกับการพัฒนาเด็ก เช่น การไม่ลักเล็ก-ขโมยน้อย การไม่โกหก เป็นต้น

6. กระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ผลอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ยืนยันผลการวิจัยดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งผลต่อการพัฒนาเด็ก เช่น การระเบียบวินัย การเรียนรู้ การสร้างคนดี เป็นต้น รองลงมาคือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของคนในครอบครัว ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กโดยตรง เช่น การแสดงออก การพูดคุย เป็นต้น และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของกลุ่มเพื่อนส่งผลต่อ การพัฒนาเด็กในกลุ่มด้วยกัน เช่น จิตอาสา ความก้าวร้าว เป็นต้น

7. กระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการด้านการอบรมเลี้ยงดู โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้ยืนยันผลการวิจัยดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า การอบรมเลี้ยงดูผ่านการเล่านิทานที่แฝงข้อคิด คติสอนใจ รวมถึงหลักธรรมะ โดยการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวและบิดามารดาจะทำให้เด็กมีการพัฒนาที่ดี เช่น การเป็นคนดี ไม่เอาเปรียบคนอื่น เป็นต้น นอกจากนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมอย่างเร่งด่วน สร้างความทัดเทียมให้กับสังคม โดยควรพัฒนาในส่วนที่มีปัญหามากที่สุดก่อน นอกจากนั้นควรส่งเสริมสนับสนุน ให้ชุมชน สถานศึกษา ศาสนา/ตัวแทนศาสนา มีส่วนร่วมกับครอบครัว ผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด โดยผลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้นำไปสู่การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดที่ได้รับจากยืนยันโดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังภาพที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัยเชิงปริมาณ

สมมติฐานที่ 1 ระดับกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษา พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็ก ผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับกระบวนการขัดเกลาทางสังคมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครอบครัวมีการขัดเกลาเด็กในด้านต่างๆ ที่เป็นพื้นฐานในชีวิตประจำวันของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นในด้านการพัฒนาทางกายให้มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์ มีพละนาถยที่ดี มีวินัยใฝ่เรียนรู้ มีการพัฒนาเด็กทางด้านสติปัญญา ให้รู้จักระลึกถึงแก่นสาระสำคัญในการใช้ชีวิตตัดสินใจ โดยให้เหตุผลแก่เด็ก พร้อมกับการพัฒนาเด็กให้มีจิตสาธารณะ รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ รู้จักมีจิตอาสา ซึ่งครอบครัวถือว่าเป็นปัจจัยที่มีการขัดเกลาเด็กมากที่สุด นอกจากนี้ เด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดยังได้รับการขัดเกลาจากกลุ่มเพื่อนที่มีอิทธิพลต่อเด็กทั้งในส่วนของการมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่ลักเล็ก ขโมยน้อย การไม่โกหก ทำให้เด็กรู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคมได้ตามคติกาของสังคม การลงโทษก็เป็นส่วนหนึ่งในการขัดเกลาเด็ก โดยเฉพาะการลงโทษทางศาสนา คือการรู้จักบาปบุญคุณโทษ เวนกรรม กรรมดีกรรมชั่ว ครอบครัวมีการใช้วิธีการลงโทษเพื่อหยุดยั้งพฤติกรรมก้าวร้าวหรือไม่พึงประสงค์ของเด็กเพื่อให้เด็กเกิดพัฒนาการที่ดี ไม่ว่าจะเป็นการตี การวางเกณฑ์การลงโทษ

ซึ่งนอกจากครอบครัว การลงโทษ และกลุ่มเพื่อนที่มีส่วนในการขัดเกลาเด็กแล้ว ปัจจัยอื่นๆ ก็มีส่วนในการขัดเกลาเด็ก อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็น สื่อมวลชน การอบรมสั่งสอนเด็ก การปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่เด็ก คำสอนทางศาสนาหรือตัวแทนศาสนา รวมถึงทางด้านสถานศึกษาเองก็มีส่วนช่วยในการขัดเกลาเด็กเช่นเดียวกัน ซึ่งการขัดเกลาเด็กในด้านต่างๆ นั้น เป็นการขัดเกลาทางสังคมสำหรับเด็กตามจุดมุ่งหมายของกระบวนการขัดเกลาเด็กที่ต้องการปลูกฝังระเบียบวินัยขั้นพื้นฐาน (Basic Discipline) การปลูกฝังความมุ่งหวังในชีวิต (Aspiration) การกำหนดบทบาทในสังคม (Social Role) การสอนให้มีความทักษะ (Skills) โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Kierkus & Douglas (2007) ที่ได้ศึกษาการควบคุมทางสังคมในความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างครอบครัวและพฤติกรรมของการทำความผิดโดยได้อธิบายถึงกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็ก และสอดคล้องกับแนวคิดของ Apperly, Warren, Andrews, Grant & Todd (2011), Richert, Shawber, Hoffman, & Taylor (2009) และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2560) ที่ได้กล่าวถึงการขัดเกลาทางสังคมซึ่งสามารถสรุปได้ว่ามีความมุ่งหมายหลัก 4 ประการ คือ การปลูกฝังระเบียบวินัย การปลูกฝังความมุ่งหวังในชีวิตตามที่กลุ่มยอมรับ การกำหนดบทบาทในสังคมและการให้ความชำนาญเฉพาะอย่างหรือทักษะบุคคลจะได้รับการอบรมสั่งสอนให้เกิดความชำนาญหรือทักษะที่จะมีส่วนร่วมกิจกรรมในสังคมกับคนอื่นๆ โดยให้ความสำคัญกับการขัดเกลาเด็กตามองค์ประกอบของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม เป็นกระบวนการในการถ่ายทอดและเรียนรู้สิ่งต่างๆ เช่น การขัดเกลาทางด้านจิตใจ การขัดเกลาทางด้านสติปัญญา การขัดเกลาทางด้านพฤติกรรม โดยมีสถาบันทางสังคมเป็นส่วนที่ทำหน้าที่ขัดเกลาเด็กทั้งในส่วนของสถาบันครอบครัว สถานศึกษา สถาบันทางศาสนา กลุ่มเพื่อน จึงทำให้เด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดได้รับกระบวนการขัดเกลาทางสังคมในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 ระดับการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากทุกด้าน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดมีการพัฒนาสมองที่เจริญเติบโตตามวัย มีสายตาที่ดี มีรูปร่างรูปทรงของร่างกายที่เหมาะสม ในทางสังคมเด็กสามารถพิทักษ์และปกป้องคนอื่นที่ลำบาก หรืออ่อนแอกว่า หรือประสบภัยต่างๆ ได้ เป็นผู้ที่มีความใจรักช่วยเหลือ แบ่งปันคนรอบข้าง อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ กล้าแสดงความรู้สึกและแสดงออกถึงความกลัว ด้วยวัยที่เหมาะสม ตามความรู้สึกหรืออารมณ์ไม่เกินวัยหรือสถานภาพของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นความอิจฉาริษยา ความรู้สึกเมื่อไม่พอใจ ไม่เข้าใจ โกรธหรือถูกขัดใจ ซึ่งเป็นการแสดงออกตามขอบเขตหรือตามวัยอย่างเหมาะสม มีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล ชัดเจน และเป็นสิ่งดีงาม คิดอย่างมีเหตุผลในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือคิดที่จะทำสิ่งต่างๆ ได้ดี สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้สมองเพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างเป็นขั้นตอน มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ใจกว้าง เปิดใจ รับฟังความคิดเห็นคนอื่น ฟังข้อมูล แสวงหาข้อเท็จจริง โดยไม่ปิดกั้นหรือใจแคบ มีความคิดทางบวก (Positive thinking) เช่น คิดในทางที่ดีต่อคนอื่น ๆ ช่วยผู้ใหญ่ของ การแบ่งปันสิ่งของกับเพื่อนๆ เป็นต้น รู้จักใช้เงิน ใช้สิ่งของอย่างรู้คุณค่าสิ่งนั้นๆ มีวินัยในการรับประทานอาหาร ไม่รับประทานของจุจิก และชอบออกกำลังกาย นอกจากนี้เด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดยังมีกายสุจริต คือ ทำสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยกาย ละเว้นการบีบคั้น เบียดเบียน มีเมตตากรุณา ช่วยเหลือเกื้อกูล สงเคราะห์กัน ไม่แย่งชิงลักขโมย หรือเอารัดเอาเปรียบ ไม่คิดทรยศหรือเนรคุณสิ่งดีงาม ผู้มีพระคุณหรือสังคมโดยทั่วไป มีจิตสุจริต เป็นความสุจริตทางวาจา ทำสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยวาจา ละเว้นการพูดเท็จ โกหก หลอกลวง กล่าวแต่คำสัตย์ ไม่จงใจพูดให้ผิดจากความจริง จึงทำให้ผลการวิจัยการพัฒนาเด็กผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปพัฒนาตามวัยของเด็กตามแนวคิดและทฤษฎีพัฒนาการครอบครัวของ OECD (2014) และ Piaget (2004) ที่ได้อธิบายถึงพัฒนาการหมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวมนุษย์ทั้งทางด้านร่างกายด้านสติปัญญาด้านจิตใจอารมณ์และด้านสังคมซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ทำให้เกิดความสามารถในการเรียนรู้และการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมใน 4 ด้านคือ ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญาด้านจิตใจและอารมณ์ และด้านสังคม

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการส่งผลต่อการพัฒนาเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมจำนวน 5 ปัจจัยมีผลต่อการพัฒนาเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการอภิปรายผล โดยจำแนกตามตามปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 5 ปัจจัย ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านสถานศึกษา เป็นปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะสถาบันทางสังคมที่เด็กใช้เวลาส่วนใหญ่ในชีวิตประจำวันอยู่ในสถานศึกษา ที่ประกอบด้วย ครู ที่เป็นผู้มีหน้าที่ในการจัดให้เด็กมีประสบการณ์เรียนรู้ในด้านต่าง ส่งเสริมให้เด็กได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน รูปแบบกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กเกิดการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มที่ร่วมกับเพื่อนในห้องเรียนในสถาบัน ซึ่งบทบาทหน้าที่ของสถาบันทางการศึกษาที่มีนโยบายและบรรยากาศที่เปิดกว้างเอื้อ และเป็นมิตรกับผู้ปกครอง ในการปฏิรูปการศึกษาผู้ปกครองมีบทบาทมากในฐานะผู้มีส่วนร่วมจัดการศึกษา จะยังผู้ปกครองรวมตัวกันได้เข้มแข็งและมีประโยชน์ต่อการศึกษา โดยผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Katz & Chard (2000) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับเด็กและเด็กกับเด็กในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม โดยผลการวิจัยพบว่าระยะเวลาของพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์กับครูและพี่เลี้ยงผูกพันกับพฤติกรรมการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า นักเรียนที่ชอบใช้เวลาส่วนใหญ่ในการปฏิสัมพันธ์กับครูจะใช้เวลาและมีความถี่ในการปฏิสัมพันธ์กับครูมากกว่านักเรียนที่ไม่ชอบใช้เวลาและมีความถี่ในการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนน้อย ดังนั้นครูและพี่เลี้ยงสำหรับห้องเรียนรวม ควรเข้าไปปฏิสัมพันธ์กับเด็กเมื่อเขาถูกปล่อยให้อยู่คนเดียวเท่านั้น ไม่ควรเข้าไปแทรกแซงเวลาที่เด็กกำลังปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน เพราะการแทรกแซงของครู และพี่เลี้ยงจะดึงความสนใจของเด็กจากสิ่งที่พวกเขาจะได้เรียนรู้และผลักดันให้เด็กพิเศษเรียนรู้จากสังคมมากขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Howard (2009) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนในหมู่บ้านทางภาคเหนือของประเทศไทย โดยผลการวิจัยพบว่า กระบวนการขัดเกลาทางภาษาของเด็กหมู่บ้านทางภาคเหนือของประเทศไทยที่ใช้ภาษาคำเมืองมีผลทำให้เด็กหมู่บ้านทางภาคเหนือสามารถพูดภาษาไทยกลางได้อย่างถูกต้องและสุภาพเหมาะสม จากการฝึกหัดโดยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมของโรงเรียน ซึ่งเชื่อมโยงการใช้ภาษาไทยกลาง ในชีวิตประจำวันอันเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นไทยที่สุภาพและมีสมาคารวะเหมาะสมกับความเป็นคนไทย

2.2 ปัจจัยด้านศาสนา/ตัวแทนศาสนา เป็นปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะนับตั้งแต่อดีตสถาบันทางศาสนา คือ วัดมีอิทธิพลต่อการขัดเกลาทางสังคมแก่บุคคลมาก เพราะวัดทำหน้าที่เป็นทั้งสถานที่ให้การศึกษา เป็นศูนย์กลางของการพบปะพูดคุยและทำกิจกรรมร่วมกันของคนในสังคม เช่น เป็นสถานที่ประชุมลูกบ้านเพื่อปรึกษาหารือเรื่องต่างๆ เป็นสถานที่ฝึกฝนวิชาความรู้ อาชีพ พระสงฆ์เป็นผู้ที่ประชาชนเคารพศรัทธา ยึดถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติสิ่งที่ดีงามแม้ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าของสังคมจะทำให้บทบาทของวัดลดลง แต่ความสำคัญทางจิตใจก็ยังคงมีอยู่ ความเชื่อในบาปบุญ และการประพาศติชอบยังทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยึดถือเป็นเงื่อนไขที่จะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติที่เหมาะสมอยู่เสมอ โดยวัดนี้ยังคงเป็นสถานที่เพาะบ่มจิตใจของบุคคล เป็นศูนย์การรวมการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา ยังเป็นสถานที่ที่ประชาชนเห็นความสำคัญต่อการปฏิบัติสืบทอดประเพณีดั้งเดิมให้คงอยู่ตลอดไป โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Leena & Hom (2008) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศฟินแลนด์ โดยผลการวิจัยพบว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและหลักคุณธรรมแก่เยาวชน ตั้งแต่เยาว์วัยอย่างเหมาะสมนั้นสามารถเข้าไปมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของเด็กได้ ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ฝ่ายศาสนจักรและรัฐเริ่มมีบทบาทในการอบรมสั่งสอนคุณค่าทางคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชนในปัจจุบันมากขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ ตามแนวคิดของ พระภาวนาวิริยคุณ (เผด็จทัตตชีโว) (2555) และสอดคล้องกับ

แนวคิดของ พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยูร ธมฺมปญฺโญ) (2554) ที่ได้อธิบายถึงความสำคัญของโรงเรียนและครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของเด็ก ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าผลการวิจัยพบว่าเด็กที่มีความเชื่อและการปฏิบัติทางศาสนาสูง ก็มีความผาสุกทางจิตใจและการคบเพื่อนอย่างเหมาะสมมากกว่ากลุ่มเด็กที่ไม่ขาดความเชื่อและมีการปฏิบัติศาสนาต่ำ โดยการส่งเสริมความเป็นพุทธมามะกะในครอบครัว เป็นตัวแปรที่มีบทบาทสำคัญในการทำนวยลักษณะทางศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์

2.3 ปัจจัยด้านสื่อมวลชน เป็นปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะปัจจุบันสื่อมวลชนทุกประเภท มีอิทธิพลต่อการขัดเกลาทางสังคม และยิ่งจะมีอิทธิพลเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ไม่ว่าจะเป็น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ และสื่อเอกสารต่างๆ ล้วนมีผลต่อการขัดเกลาทางสังคมทั้งสิ้น ปัจจุบันเยาวชนไทยมีลักษณะนิสัย นิยมวัตถุ ฟุ้งเฟ้อ แต่งกายแปลกๆ ตามแฟชั่น กิริยามารยาทแตกต่างจากเยาวชนไทยในอดีต ใ้ภาษาไทยไม่ถูกต้อง ฯลฯ พฤติกรรมเหล่านี้ล้วนได้รับมาจากสื่อมวลชนเหล่านี้ทั้งสิ้น โดยสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการซื้อของประชาชน อิทธิพลทางการเมือง อิทธิพลต่อเด็ก อิทธิพลต่อธรรมเนียม อิทธิพลต่อความบันเทิง อิทธิพลต่อความก้าวร้าวรุนแรง อิทธิพลด้านการศึกษาอิทธิพลต่อสังคมประกิต สังคมที่ต้องเผชิญกับคำถามว่าตนเป็นใคร สถานภาพในสังคมคืออะไร และอิทธิพลต่อประชาคมติ ซึ่งสื่อมวลชนมีส่วนสำคัญในการให้การศึกษาแก่พ่อแม่ ผู้ปกครองและเด็กสื่อมวลชนไม่จะเป็นแขนงใดก็ตาม ล้วนมีบทบาทที่สำคัญในการขัดเกลาทางสังคมแก่สมาชิกของสังคมได้เช่นกัน โดยเฉพาะวัยเด็กหรือวัยรุ่นที่อาจจะได้รับอิทธิพลจากสื่อต่างๆ โดยขาดวิจารณญาณใคร่ครวญว่าสิ่งใดถูกต้องหรือไม่ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม บางครั้งก็มีการเลียนแบบโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หากสิ่งที่เลียนแบบมานั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องไม่ติงาม หรือไม่เหมาะสมไม่ควร ก็จะก่อให้เกิดเป็นปัญหาตามมาได้ โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดอิทธิพลของสื่อ ตามแนวคิดของ Kaefe & Neuman (2018) และ Common Sense Media (2013) ที่ได้อธิบายว่าสื่อมวลชนซึ่งได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุและการสื่อสารสิ่งพิมพ์ ยังเป็นปัจจัยที่สำคัญที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึงปรารถนา โดยสื่อเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุนแรงในเด็กและเยาวชนผ่านการเป็นผู้สังเกต ผู้กระทำและผู้ถูกกระทำจนกลายเป็นสิ่งธรรมดา เนื่องจากการได้รับอิทธิพลทางด้านความรุนแรงจากสื่อและประสบการณ์ตนเอง

2.4 ปัจจัยด้านการลงโทษ เป็นปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะการลงโทษนั้นบางครั้งจะต้องมีลักษณะการลงโทษบ้างเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบ ซึ่งการลงโทษนั้นไม่ได้หมายถึงการใช้กำลังหรือทำร้ายร่างกาย อาจจะเป็นการว่ากล่าวตักเตือน การพูดคุยให้ยอมรับความเป็นจริง หรือการให้เกิดความสำนึกในความผิดเพราะการลงโทษถือเป็นการขัดเกลาที่ทำให้เห็นความแตกต่างของเรื่องต่างๆ ได้ชัดเจน โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ World Health Organization (2018) และ OECD (2014) ที่ได้อธิบายถึงความหมายของการลงโทษไว้ว่า เป็นการกระทำในสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาหรือลดเว้นสิ่งที่พึงปรารถนาของบุคคลภายหลังที่บุคคลนั้นได้แสดงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เพื่อเป็นการลดหรือหยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั้น และการลงโทษเด็กต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายการลงโทษเด็กไว้ก่อน เช่น การลงโทษเป็นการยุติพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เพื่อเป็นสัญญาณแก่การตอบสนอง เป็นการสั่งสอนให้หลานจำ และกำหนดวิธีการลงโทษเด็กไว้ก่อนที่จะทำการลงโทษเด็กโดยอาศัยรูปแบบของการลงโทษในรูปแบบต่างๆ อย่างเหมาะสมกับวัยของเด็ก ซึ่งนอกจากการลงโทษที่ทำให้เจ็บปวดทางกายและเจ็บปวดทางจิตใจแล้ว พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู ยังสามารถใช้วิธีการอื่นๆ ในการทำโทษเด็กได้ โดยการใช้เวลานอก การตำหนิ การลดเวลาเล่นของเล่น การแก้ไขความผิดพลาดให้ถูกต้องให้มากขึ้นกว่าเดิม เป็นต้น

2.5 ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ปัจจัยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแบบบูรณาการที่มีผลต่อการพัฒนาเด็กในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์ส่วนใหญ่ได้รับมาจากการอบรมเลี้ยงดู ให้ได้รับรู้ในสิ่งที่ถูกต้องติงาม ได้นำไปปฏิบัติ ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูนั้นเกิดได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น พ่อแม่อบรมเรื่องมารยาทให้ลูก เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับการแต่งกายและการวางตัว

จากรายการทางโทรทัศน์ ซึ่งถือเป็นการอบรม หรือการสอนแบบไม่เป็นทางการการอบรมเลี้ยงดูมีความสำคัญมากในแต่ละช่วงวัยของชีวิตโดยเฉพาะในวัยเด็กและการพัฒนาการของบุตรเรื่องพื้นฐานของการพัฒนาเด็กเป็นปลูกฝังให้เด็กมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย สามารถพึ่งตนเองได้ เนื่องจากบิดามารดานั้นเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทางจริยธรรมของเด็ก ในการได้รับความรักความอบอุ่นซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความสุข มีความสุข และส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กทั้งทางด้านสุขภาพกายและจิตใจทั้ง ทำให้เด็กดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเป็นปกติ โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องผลการวิจัยของ Kierkus & Douglas (2007) ที่ได้ศึกษาการควบคุมทางสังคมในความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างครอบครัวและพฤติกรรมการกระทำความผิด โดยผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างครอบครัวเป็นตัวทำนายการรายงานพฤติกรรมการกระทำความผิดของตนเองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยเมื่อนำความผูกพันกับพ่อแม่เข้ามาวิเคราะห์ซึ่งถดถอยระดับของความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างครอบครัวและการกระทำความผิดลดลงมาก ซึ่งเป็นการชี้ว่าความผูกพันกับพ่อแม่มีบทบาทในการอธิบายว่าทำไมโครงสร้างครอบครัวจึงสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำความผิด ซึ่งปรากฏว่าเด็กจากโครงสร้างครอบครัวไม่ปกติมีประสบการณ์ของการผูกพันกับพ่อแม่ระดับต่ำกว่าเด็กจากครอบครัวปกติ และการขาดการผูกพันกับพ่อแม่ก็นำไปสู่พฤติกรรมการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. 2561. **แผนกลยุทธ์กรมกิจการเด็กและเยาวชน ฉบับที่ 1 พ.ศ.2560-2564**. กรุงเทพฯ: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2560. **ร่างแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2560-2564**. สืบค้นจาก http://dcy.go.th/webnew/main/news_view.php?id.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2560. **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2554. **การคิดเชิงสังเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- พระพรหมคุณาภรณ์. 2554. **พัฒนาสังคมไทย ด้วยความรู้เข้าใจไตรภูมิข**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- พระภาวนาวิริยคุณ (เมตฺติจัตตชฺสี). 2555. **ศาสตร์และศิลป์แห่งความเป็นครู**. กรุงเทพฯ: กัลยาณมิตร์.
- Apperly, I., Warren, F., Andrews, J. Grant, J., and Todd, S. 2011. "Developmental continuity in theory of mind: Speed and accuracy of belief-desire reasoning in children and adults." **Child Development Journal** 82 (5): 691-1703.
- Bailey, K. and Owens, D. 2004. "Overcoming challenges in the diagnosis and treatment of attention-deficit/hyperactivity disorder in African Americans." **Journal of the National Medical Association** 97 (10): 5S-10S.
- Beavers, R. & Hampson, B. 2000. "The Beavers systems model of family functioning." **Journal of Family Therapy** 22 (2): 128-143.
- Common Sense Media. 2013. **Zero to eight: children's media use in America**. Retrieved from <https://www.commonsensemedia.org/research/zero-to-eight-childrens-media-use-in-america-2013>.
- Cronbach, J. 1987. **Essentials of Psychological Testing**. 5th ed. New York: Harper Collins.
- David, D., William, H., Grant S., Crystal, O., and Leslie, M. 2018. "Acquisition of Letter Naming Knowledge, Phonological Awareness, and Spelling Knowledge of Kindergarten Children at Risk for Learning to Read." **Child Development Research Journal** 18 (1): 1-10.
- Goldenberg, C. 2004. **Successful School Change: Creating Settings to Improve Teaching and Learning**. New York: Teachers College Press.

- Harris, M. 2002. **Supervision Behavior in Education**. New Jersey: Englewood Cliffs.
- Howard, K. 2009. "Research Collaboration and Productivity in Correlation Productivity of Higher Education in Thailand's School: A Case Study of North Region of Thailand." **NIH Public Journal** 55 (3): 224-249.
- Jose, P. and Brewer, W. 2014. "Development of story liking: character identification, suspense, and outcome resolution." **Journal of Developmental Psychology** 20 (5): 911-924.
- Kaefer, T. and Neuman, B. 2013. "A Bidirectional Relationship between Conceptual Organization and Word Learning." **Child Development Research Journal** 13 (1): 1-8.
- Katz, G. & Chard, C. 2000. **The Approaches to Early Childhood Education**. in J. Roopnarine & J. Johnson (eds). **Research Project. An Overview**. Ohio: Merrill.
- Kelly, K. 2001. **Learning theory and epistemology**. Retrieved from <http://www.hss.cmu.edu/philosophy/Kelly/papers/learnreview>.
- Kierkus, C. & Douglas, B. 2007. "A social control explanation of relationship between family structure and delinquent behavior." **Canadian Journal of Criminology** 44: 425-458.
- Leena, M. & Hom, H. 2008. **คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศฟินแลนด์. กรุงเทพฯ: ศูนย์คุณธรรม**.
- Miller, F., Fins, J., & Snyder, L. 2000. "Assisted suicide compared with refusal of treatment: A valid distinction?." **Annals of Internal Medicine** 132 (6): 470-475.
- OECD. 2014. **Education at a Glance 2014: OECD Indicators, OECD Indicators**. Paris: OECD.
- Piaget, J. 2004. **The Origin of Intelligence in children**. New York: International University Press.
- Wiener, R., Waters, C., Bhandari, R. Alcinda, K., and Shockey, T. 2019. "Healthcare Utilization and Morbidity among Adolescents with ADHD in Children Aged 11-17 Years". **Child Development Research Journal** 19 (1): 1-10.
- Richert, A., Shawber, B., Hoffman, R. and Taylor, M. 2009. "Learning from fantasy and real characters in preschool and kindergarten." **Journal of Cognition and Development** 10 (1): 41-66.
- Ruiz-Goikoetxea, M., Cortese, S., and Aznarez-Sanado, M. 2018. "Risk of unintentional injuries in children and adolescents with ADHD and the impact of ADHD medications: A systematic review and meta-analysis." **Neuroscience & Biobehavioral Reviews** 84 (2): 63-71.
- Shtulman, A., Neal, C., and Lindquist, G. 2016. "Children's ability to learn evolutionary explanations for biological adaptation." **Early Education and Development Journal** 16 (1): 1-15.
- World Health Organization. 2018. **The ICD-10 Classification of Mental and Behavioral Disorders: Clinical Descriptions and Diagnostic Guidelines**. Geneva: World Health Organization.
- Yamane, T. 1973. **Statistics an Introductory Analysis**. 3rd ed. New York: Harper and Row.
- Zellman, G. and Sears, D. 1971. "Childhood Origins of Tolerance for Dissent." **Journal of Social Issue** 27 (9): 109-136.